

Nr 56.

Ankom till riksdagens kansli den 23 mars 1928 kl. 2 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av gamla centralposthuset i Göteborg.

(4:e avd.)

Uti en till riksdagen den 24 februari 1928 avlåten proposition, nr 128, vilken hänvisats till statsutskottet för förberedande behandling, har Kungl. Maj:t under åberopande av det vid propositionen fogade utdrag av statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden för nyssnämnda dag föreslagit riksdagen att *dels* godkänna det vid propositionen fogade avtal angående försäljning av fastigheterna nr 1 och 2 i 20:e kvarteret Franska tomten i stadsdelen Nordstaden i Göteborg, *dels* i förslaget till riksstat för budgetåret 1928—1929 höja den under rubriken »Länemedel. I. Fasta länemedel» upptagna inkomstposten »Återbetalningar» med 599,300 kronor, *dels ock* i nämnda riksstatsförslag minska den under rubriken »Länemedel. I. Fasta länemedel» upptagna inkomstposten »Övriga fasta länemedel» med motsvarande belopp.

Beträffande utredningen får utskottet hänvisa till åberopade statsrådsprotokollet.

Sedan det nya centralposthuset i Göteborg den 1 juni 1925 tagits i bruk för centralpostkontoret i nämnda stad, har fråga uppkommit om användningen av det av berörda postkontor tidigare disponerade gamla centralposthuset därstädes.

I skrivelse till Kungl. Maj:t den 9 februari 1926 anförde generalpoststyrelsen, att styrelsen, som ansåge det gamla centralposthuset icke längre erforderligt för postverkets behov, inlett förhandlingar med Göteborgs stad avseende försäljning av berörda fastighet, vars taxeringsvärde vore 800,000 kronor. Sedan stadens fastighetskontor uppskattat värdet av fastigheten till högst 338,000 kronor, hade på generalpoststyrelsens begäran byggnadsstyrelsen verkställt värdering och därvid uppskattat fastighetens värde till 550,000 kronor. Ett erbjudande till staden att förvärva fastigheten till detta pris hade emellertid avböjts, emedan sagda pris syntes alltför högt.

Med anledning av generalpoststyrelsens i berörda skrivelse gjorda framställning uppdrog Kungl. Maj:t genom beslut den 12 mars 1926 åt styrelsen att i samråd med byggnadsstyrelsen verkställa närmare utredning angående möjligheten att försälja ifrågavarande fastighet på för statsverket antagbara

villkor samt att i avvaktan på fastighetens eventuella försäljning omedelbart vidtaga åtgärder för densamma uthyrande på fördelaktigast möjliga villkor.

Styrelsen har sedermera dels genom annonser i pressen och dels genom mäklare låtit utbjuda fastigheten till försäljning eller uthyrning men av olika anledningar — överskottet å kontorslokaler i Göteborg, den där rådande depressionen, posthusbyggnadens synnerligen bristfälliga beskaffenhet och för ett affärsföretag mindre lämpliga disposition m. m. — hava förda förhandlingar strandat.

Genom beslut den 23 augusti 1927 har emellertid stadens drätselkammare utsett tvenne delegerade att ånyo underhandla om fastighetens förvärvande. De förhandlingar, som på grund därav förts, hava resulterat i att generalpoststyrelsen med Göteborgs stads drätselkammare upprättat ett preliminärt köpeavtal rörande fastigheten. Enligt detta avtal skall Kungl. Maj:t och kronan — under förutsättning att avtalet godkännes *dels* av stadsfullmäktige i Göteborg före utgången av år 1927 och *dels* av Kungl. Maj:t före den 1 april 1928 — till Göteborgs stad försälja fastigheten för en köpeskillning av 475,000 kronor. Enligt meddelande från drätselkammaren i Göteborg hava stadsfullmäktige därstädes numera för sin del godkänt köpeavtalet i fråga. Ifrågavarande köpeavtal finnes såsom bilaga fogat vid detta utlåtande.

I skrivelse till Kungl. Maj:t har nu generalpoststyrelsen hemställt, att det ifrågavarande gamla centralposthuset, vilket är beläget invid Packhusplatsen i Göteborg med flyglar åt Kronhusgatan och Postgatan å tomter, som efter senast företagna tomtindelning benämnas fastigheterna nr 1 och 2 i 20:e kvarteret Franska tomten i stadsdelen Nordstaden, måtte försälas till Göteborgs stad för en köpeskillning av 475,000 kronor och på de villkor i övrigt, som innefattas i ovanberörda köpeavtal.

Departementschefen anför följande.

»Sedan centralpostkontoret i Göteborg överflyttats från det gamla centralposthuset till det nyuppförda centralposthuset därstädes, är förstnämnda fastighet icke längre erforderlig för postverkets behov. Såvitt nu kan bedömas, torde fastigheten ej heller behöva tagas i anspråk för något annat statsändamål i Göteborg. Då det på grund av fastighetens bristfälliga beskaffenhet visat sig omöjligt att utan dyrbara reparationer få densamma uthyrd på antagbara villkor och då fastighetens bibehållande i statsverkets ägo endast medför dryga årskostnader utan motsvarande avkastning, lär det lämpligaste vara att avyttra densamma. Det belopp, 475,000 kronor, för vilket Göteborgs stad erbjudit sig att förvärva fastigheten, lär, ehuru lågt i förhållande till det fastigheten åsatta taxeringsvärdet, dock vara det förmånligaste pris, som i betraktande av nyss angivna förhållanden nu kan erhållas, varför jag anser mig kunna tillstyrka godkännande av det med staden upprättade köpeavtalet.

Vad beträffar användningen av de genom sagda fastighets försäljning friggjorda medlen, ansluter jag mig till riksräkenskapsverkets mening, att såväl försäljningen av gamla centralposthuset i Göteborg som uppförandet av ovanberörda nya posthusbyggnad i Stockholm böra var för sig komma till

synes i riksstaten samt att kostnaderna för sistnämnda företag, vilket för övrigt visar god förräntning, böra täckas med kapitalökningsanslag av låne-medel. Emellertid lär den omständigheten, att en fastighet, som förvärvats för andra medel än lånemedel, utgår ur postverkets fastighetsbestånd, icke skäligen böra föranleda till minskning av det i verket nedlagda kapitalet av icke lånemedel och dess ersättande i mån av nya kapitalinvesteringar med lånekapital. Då det gamla centralposthuset i Göteborg kan sägas hava ersatts av det nya centralposthuset därstädes, så hade, därest den förra byggnaden avyttrats i samband med den senares tillkomst, den influtna köpe-skillingen jämte skäligt belopp av förnyelsefondmedel rimligen bort användas till täckande av kostnaderna för det nya centralposthuset. Att avyttrandet äger rum först nu torde sålunda endast få anses innebära ett försenat slo-pande av nämnda gamla byggnad. Enligt min mening tala alltså goda skäl för att låta de genom nämnda slo-pande frigjorda medlen, 599.300 kronor, träda i stället för de lånemedel, som icke skulle behövt tagas i anspråk, därest slo-pandet skett samtidigt med det nya centralposthusets färdigstäl-lande, och möjliggöres härigenom motsvarande återbetalning å de i postverket nedlagda lånemedlen. Lämpligast torde detta böra ske sålunda, att ett be-lopp, motsvarande sagda genom det gamla centralposthusets försvinnande ur postverkets fastighetsbestånd frigjorda medel, nämligen 124,300 kronor av förnyelsefonden och 475,000 kronor, utgörande försäljningssumman för berörda byggnad, eller tillhoppa 599,300 kronor inlevereras till riksgälds-kontoret samt att i förslaget till riksstat för budgetåret 1928—1929 den under rubriken »Lånemedel. I. Fasta lånemedel» upptagna inkomstposten 'Återbetalningar' höjes med samma belopp.»

Det av Göteborgs stad erbjudna beloppet för ifrågavarande posthusbygg-nad understiger visserligen det värde, som nämnda fastighet enligt bygg-nadsstyrelsens uppskattning representerar. Med hänsyn till den i ärendet lämnade utredningen finner sig utskottet dock böra biträda Kungl. Maj:ts förslag rörande berörda fastighets försäljning för en köpeskilling av 475,000 kronor.

Med tillstyrkande alltså av Kungl. Maj:ts förevarande förslag i denna del hemställer utskottet,

att riksdagen må godkänna det vid propositionen fogade avtal angående försäljning av fastigheterna nr 1 och 2 i 20:e kvarteret Franska tomten i stadsdelen Nordstaden i Göteborg.

Beträffande Kungl. Maj:ts förslag om ändring av vissa av de i förslaget till riksstat under rubriken »lånemedel» upptagna inkomstposterna kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande.

Stockholm den 22 mars 1928.

På statsutskottets vägnar:

S. H. KVARNZELIUS.

*Utskottets
yttrande.*

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:
från första kammaren: herrar *S. H. Kvarnzelius, A. C. Lindblad, Olof Olsson, J. L. Widell, J. Nilsson* i Malmö, *O. Bergqvist, C. P. V. Nilsson* i Gränebo, *J. G. Waller, C. A. Carlsson* i Gävle, *E. A. Hallin, C. I. Asplund* och *J. B. Johansson* i Fredrikslund;

från andra kammaren: herrar *A. Anderson* i Råstock, *K. V. Rydén, S. Bengtsson* i Norup, *L. J. Carlsson-Frosterud, P. M. Olsson* i Blädinge, *O. Olsson* i Kullenbergstorp, *E. Kristensson* i Göteborg, *B. F:son Holmgren, O. Nilsson* i Örebro, *E. G. E. Eriksson* i Stockholm, *C. Lindskog* och *O. E. F. Järte*.

Bilaga.

Emellan Kungl. Maj:t och Kronan genom Kungl. Generalpoststyrelsen samt Göteborgs stad genom dess drätselkammare, å andra avdelningen, träffas härmed följande

Köpeavtal.

Kungl. Maj:t och Kronan upplåter och försäljer härigenom till Göteborgs stad med full äganderätt fastigheterna n:r 1 och n:r 2 i 20 kvarteret Franska tomten i Nordstaden i Göteborg med allt vad därtill hörer och lagligen tillvinnas kan mot en köpeskillning av fyrahundrasjuttiofemtusen (475,000) kronor samt på följande villkor i övrigt:

- 1) De försålda fastigheterna tillträdas av köparen den 1 april 1928.
- 2) Intill dess köparen tillträder fastigheterna, är säljaren skyldig att på egen bekostnad hålla å fastigheterna uppförda byggnader brandförsäkrade för ett belopp av tillhopa trehundra tusen (300,000) kronor.
- 3) Därest byggnaderna skulle helt eller delvis avbriana, innan detta avtal enligt vad nedan stadgas blivit slutligen giltigt, äger säljaren uppbära och tillgodogöra sig utfallande brandskadeersättning, och berättigas köparen, därest avtalet sedermera blir giltigt, att vid köpeskillningslikviden från köpesumman avdraga det belopp, säljaren uppburit eller ägt uppbära i brandskadeersättning.
- 4) Skatter, utskylder, brandförsäkringsavgifter och andra onera för försålda fastigheterna skola i den mån de belöpa å tiden före tillträdesdagen betalas av säljaren och i den mån de belöpa å tiden från och med nämnda dag av köparen.
- 5) Försålda fastigheterna överlåtas i gravationsfritt skick.
- 6) Försålda fastigheterna besväras icke av någon icke intecknad nyttjanderätt, rätt till servitut eller till avkomst eller annan förmån.
- 7) Under förutsättning att säljaren *dels* avlämnat alla för lagfart å detta stadens fång erforderliga handlingar, alla brandförsäkringshandlingar rörande försålda byggnaderna ävensom alla andra handlingar angående fastigheterna, och *dels* med behörigt gravationsbevis styrkt, att fastigheterna icke besväras av någon inteckning, skall köpeskillingen å tillträdesdagen till säljaren utbetalas i stadskassan; och är köparen därvid berättigad att, utöver det i mom. 3 här ovan omförmälda eventuella avdrag, från den överenskomna köpeskillingen avdraga beloppet av oguldna skatter, utskylder och andra onera, som belöpa på tiden före tillträdesdagen, under iakttagande av att skatter och utskylder, som avse år 1928, skola beräknas, för så vitt de utgå

nämnda år men debiteras efter tillträdesdagen, till samma belopp som år 1927 samt så vitt de utgå år 1929 efter den för år 1928 här ovan bestämda grund.

8) Köparen ensam vidkännes alla med lagfarten å detta fång förenade kostnader.

9) Detta avtal är giltigt endast under förutsättning, att detsamma godkännes *dels* av stadsfullmäktige i Göteborg före utgången av innevarande år och *dels* av Kungl. Maj:t före den 1 april 1928.

Av detta avtal äro upprättade två exemplar, av vilka kontrahenterna tagit var sitt.

Stockholm den 28 oktober 1927.

Kungl. Generalpoststyrelsen.

ANDERS ÖRNE.

GUSTAF KIHLMARK.

Olof Viklund.

Göteborg i drätselkammaren, å andra avdelningen, den 1 november 1927.

A. ÅKESSON.

C. FORSELIUS.

JENS NIELSEN.

ANDERS NYLÉN.

ERNST G. KRISTENSSON.

JULIUS HOLM.

A. Gärde.
